

Van kastanje tot tafeltje bij de consument

Een (beetje) onzin-verhaal om de principes van BTW duidelijk te maken

Wat de aanleiding ook was: vorige week verscheen er in V5 een eenvoudig BTW-voorbeeld op het bord. De precieze bedragen doen er weinig toe, de achterliggende principes des te meer!

Stap 1

Een landbouwer vindt een kastanje en duwt die in de grond. Enkele jaren later kapt hij de boom, die uit de kastanje is gegroeid, en verkoopt die aan een houtverwerkende fabriek.

De landbouwer stuurt de volgende factuur:

Geleverd: één boomstam van kastanjehout	€	100
21 % BTW	€	21
Totaal te betalen	€	121

- De fabriek betaalt uiteraard de volle € 121 aan de landbouwer.
- De landbouwer ontvangt dus € 121, maar moet de BTW, dat is € 21, afdragen aan de fiscus (ander woord voor Belastingdienst).
- De landbouwer heeft aldus een opbrengst van € 100.

Stap 2

De houtverwerkende fabriek heeft uit de boomstam een fraai tafeltje gemaakt. Dat wordt door de fabriek verkocht aan een meubelwinkel.

Daarbij gaat deze factuur:

Geleverd: één kastanjehouten tafeltje	€	300
21 % BTW	€	63
Totaal te betalen	€	363

- De winkel betaalt € 363 aan de fabriek.
- De fabriek ontvangt dus € 363, maar moet de ontvangen BTW afdragen aan de fiscus.
- De fabriek mag echter ook de eerder betaalde BTW (aan de landbouwer, zie bij stap 1) van de fiscus terugvragen. Dat gebeurt uiteraard.
- De fabriek heeft daardoor een opbrengst van € 300 en kosten (uit stap 1) van € 100.

Je ziet: opbrengsten en kosten zijn (altijd) exclusief BTW, terwijl ontvangsten en uitgaven soms inclusief BTW zijn.

De fabriek draagt per saldo 63 minus 21 = € 42 aan BTW af aan de fiscus.

Klopt dat? Ja, want BTW betekent *belasting over de toegevoegde waarde*, en kijk: de fabriek heeft de boomstam ingekocht voor 100 en daaraan voor 200 waarde toegevoegd, door er een tafeltje van te maken dat voor 300 is verkocht. En hoeveel is 21 % van die toegevoegde waarde, dus van € 200? Juist.

Stap 3

De meubelwinkel verkoopt het tafeltje aan een consument.

De consument betaalt en krijgt deze rekening mee:

Geleverd: één kastanjehouten tafeltje	€	600
21 % BTW	€	126
Totaal te betalen	€	726

- De winkel ontvangt € 726.
- De winkel draagt de ontvangen BTW van € 126 af aan de fiscus, maar vraagt de betaalde BTW (zie stap 2) van diezelfde fiscus terug.
- Per saldo draagt de winkel dus $126 - 63 = € 63$ af. Reken even na of dat 21 % is van de waarde, die (kennelijk) door de winkel aan het tafeltje is toegevoegd. Met welke werkzaamheden of andere acties is die waarde overigens toegevoegd, denk jij?

De consument, die het tafeltje heeft gekocht, kan de betaalde BTW uiteraard niet terugvragen. BTW speelt alleen voor ondernemers. De betaalde BTW zou wel kunnen worden teruggevraagd als de koper (in de winkel) het tafeltje zou gebruiken voor haar of zijn onderneming. De fiscus rekent er in die situatie natuurlijk wel op dat het tafeltje wordt ingezet voor het leveren van diensten of producten, die weer met te ontvangen en af te dragen BTW worden verkocht – in dat geval volgt er na stap 3 dus nog een stap 4. Je kunt je voorstellen dat er in sommige gevallen nog veel meer stappen in een BTW-keten zitten.

Wat incasseert de fiscus nu *per saldo*, als we kijken naar onze stappen 1, 2 en 3?

<i>Ontvangen van</i>	<i>Terugbetaald aan</i>
De landbouwer – 21	De fabriek – 21
De fabriek – 63	De winkel – 63
De winkel – 126	
Totaal – 210	Totaal – 84

Per saldo krijgt de Belastingdienst dus $(210 - 84 =)$ € 126.

- Verrek ... wie betaalt dan eigenlijk die BTW?
- Klopt het saldo aan BTW met de in totaal toegevoegde waarde (sinds de gevonden kastanje)?
- Waarom doen we dan zo moeilijk met al die af te dragen en weer terug te vragen BTW?
- Wat is dan in de kern de rol van alle ondernemers in de keten van stappen?

Let op: een ondernemer moet in rekening gebrachte BTW altijd meteen na een zogenaamd 'aangiftetijdvak' afdragen, ook als de afnemer van die ondernemer de factuur nog niet heeft betaald. Dat kan heel vervelend zijn: zelf op (al) je geld wachten, maar wel alvast een flink deel (namelijk de in rekening gebrachte BTW) aan de fiscus moeten betalen. Zie maar waar je dat geld vandaan haalt!

Aan de andere kant: als een ondernemer een factuur van een leverancier (of dienstverlener) heeft ontvangen, dan mag die ondernemer de daarop vermelde BTW al meteen terugvragen aan de fiscus. Ook als die ondernemer nog even wacht met het betalen op die factuur ...

Het kan verkeren, en weet hoe belangrijk dit kan zijn bij het maken van een liquiditeitsbegroting!

**

F. Hordijk
4 september 2017